

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут харчових технологій готельно-ресторанного
та туристичного бізнесу

Кафедра туристичного та готельного бізнесу

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Екологічна свідомість та відповідальність бізнесу»

на 2020-2021 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Туризм»
Спеціальність	242 Туризм
Галузь знань	24 Сфера обслуговування
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Карпенко Ніна Миколаївна

доцент

доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу

Контактний телефон	+38-050-198-08-08
Електронна адреса	karpenko_1nm@ukr.net
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.tourism.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування у студентів цілісного уявлення про біосферу Землі; розуміння закономірностей взаємодії суспільства з навколишнім середовищем для забезпечення конструктивного природокористування; надання комплексу еколого-економічних знань; формування умінь і навичок щодо відповідального природокористування та ефективного впровадження природоохоронних заходів.
Тривалість	4 кредити ЄКТС/120 годин (лекції 16 год., семінарські заняття 32 год., самостійна робота 72 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та семінарські заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: екзамен
Базові знання	3 основ туризмознавства
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук (ПР02); організувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки (ПР08); розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно- 	<ul style="list-style-type: none"> здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (K01); здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (K02); здатність діяти соціально відповідально та свідомо (K03);

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна) (ПР09);</p> <ul style="list-style-type: none"> діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості (ПР13); приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності (ПР18). 	<ul style="list-style-type: none"> здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу (К04); прагнення до збереження навколишнього середовища (К05); знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності. (К14); розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (К19); здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства (К26).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Теоретичні засади формування екологічної свідомості та відповідальності		
Тема 1. Предмет, мета та завдання дисципліни	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Скласти словник основних термінів навчальної дисципліни: екологічна свідомість, екологічні знання, екологічні цінності, екологічна культура, екологічна відповідальність 2. Фактори формування екологічної свідомості та відповідальності
Тема 2. . Екологічні знання – основа формування екологічної свідомості та відповідальності.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: «Біосфера як глобальна екологічна система». «Кругообіг речовин та трансформація енергії в біосфері». «Ноосфера як нова стадія еволюції біосфери» .
Тема 3. Розвиток продуктивних сил та антропогенний вплив на навколишнє середовище.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповіді на теми: «Забруднення навколишнього середовища: джерела, види, масштаби, наслідки». Вплив туристичної діяльності на навколишнє середовище.
Тема 4 Екологічна криза як глобальна проблема людства.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповіді на тему: «Територіальна диференціація екологічної ситуації в Україні». «Вплив екологічних факторів на туристичну привабливість території»
Тема 5. Екологічна безпека	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати доповідь на тему «Рівень здоров'я людей як критерій екологічної безпеки в країні. «Державна політика у сфері екологічної безпеки». «Екологічна корпоративна відповідальність».
Модуль 2. Організаційно-правові та економічні важелі забезпечення відповідального природокористування		
Тема 6. Адміністративно-правовий механізм регулювання природокористування	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: «Екологічний аудит». «Екологічна паспортизація підприємств». «Система екологічного управління»
Тема 7. Економічний механізм забезпечення раціонального природокористування та природоохоронної діяльності	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: «Система методів економічного примусу та економічного заохочення». «Досвід застосування економічного механізму забезпечення раціонального природокористування в європейських країнах»
Тема 8. Ефективність природоохоронних заходів	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповідь на тему: «Еколого-економічні проблеми господарського використання окремих видів природних ресурсів»
Тема 9. Екологізація підприємництва	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування;	Підготувати доповідь на тему: «Зонування природо-заповідних територій як об'єктів рекреаційної діяльності». «Особливості екологізації окремих видів туризму».

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Тема 10. Міжнародна екологічна діяльність та співробітництво	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування;	Підготувати доповіді на тему: «Нові екологічні тенденції цивілізаційного розвитку людства у XXI ст.»

Інформаційні джерела

1. Аніщенко В. О. Основи екології. / В. О. Аніщенко. – К.: Кондор, 2009. – 148 с.
2. Бойко І. І. Концептуальні виміри екологічної свідомості / І. І. Бойко // Біоресурси і природокористування. – 2013. – № 1-2. – С. 161-168.
3. Грицик В. Екологія довкілля. Охорона природи / В. Грицик. – К.: Кондор, 2009. – 292 с.
4. Джигирей В. С. Екологія та охорона навколишнього природного середовища / В. С. Джигирей. – К.: Знання, 2007. – 422 с.
5. Екологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів / кол. авторів; за загальною ред. О. Є. Пахомова. – Харків: Фоліо, 2014. – 666 с.
6. Дорогунцов С. І. Екологія: підручник / С. І. Дорогунцов, К. Ф. Коценко, М. А. Хвесик та ін. – К.: КНЕУ, 2005. – 371 с.
7. Заверуха Н. М. Основи екології: навч. посіб. 2-е вид. / Н. М. Заверуха, В. В. Серебряков, Ю. А. Скиба. – К.: Каравела, 2011. – 304 с.
8. Лико Д. В. Екологія. Навчальний посібник / Д. В. Лико, С. М. Лико, О. І. Портухай та ін. / За ред. С.М. Лико. – 2-е видання. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. – 300 с.
9. Мягченко О. П. Основи екології: підручник / О. П. Мягченко. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 312 с.
10. Смовженко Т. С. Українська людина в європейському світі: виміри ідентичності: навч. посібник / кол. авторів; за ред. д-ра екон. наук, проф. Т. С. Смовженко, д-ра філос. наук, проф. З. Е. Скринник. – К.: УБС НБУ, 2015. – 609 с.
11. Шувар І. А. Екологічні основи збалансованого природокористування: навчальний посібник / І. А. Шувар, В. В. Світинський, В. В. Бальковський. – Львів-Чернівці: Книги-XXI, 2011. – 760 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (50 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний або сімейні обставини).
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань, що передбачають використання он-лайн – ресурсів, у процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом, за який нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/publicna-informaciya>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): відвідування занять (2,5 балів); захист домашнього завдання (2,5 балів); обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних та навчально-дослідних завдань (7,5 балів); завдання самостійної роботи (2,5 балів); тестування, контрольна робота по темі (5 балів); поточна модульна робота (5 балів)	30
Модуль 2 (теми 6-10): відвідування занять (2,5 балів); захист домашнього завдання (2,5 балів); обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних та навчально-дослідних завдань (7,5 балів); завдання самостійної роботи (2,5 балів); тестування, контрольна робота по темі (2,5 бали); поточна модульна робота (5 балів)	30
Екзамен	40
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни